

31 Năm Sau, Người Lính Ấy đã về với Gia Đình ...

Nguyễn Thị Bích Thảo:

Bích Thảo:

- Gia đình nhận giấy báo tử năm 1980, nhưng không biết ba được chôn ở đâu. Ba cháu tên Nô. Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô.

Trung Tá Lê Chu:

- Chính bác đã chôn ba cháu năm 1977, trên đồi Cây Khế, xã Việt Cường, thị xã Yên Bái, tỉnh Hoàng Liên Sơn.

31 năm sau, người thiếu nữ ấy đã tìm lại được cha mình! Cô không ôm choàng lấy cha, “cao lớn, ngăm đen,” như ký ức cô vẫn nhớ về ông. Cô ôm lấy chiếc bình sứ, hình hoa sen, bên trong đựng tro cốt cha. Cuối cùng, từ Hoa Kỳ, cô đã tìm lại được cha mình mãi tận Hoàng Liên Sơn xa xôi. Cô tìm lại cha trong một tình cờ của cuộc sống. Cô khóc:

- Cuối cùng, cha đã về lại với chúng tôi!”

Texas, một ngày Mùa Xuân...

Người thiếu nữ ấy có tên Nguyễn Thị Bích Thảo. Cô nhớ như in một ngày cuối Tháng Ba, 2006. Từ Kansas, Thảo dắt hai con trai, 16 và 6 tuổi, về Arlington, Texas, thăm bà ngoại và gia đình người em gái. Sau khi thăm gia đình, Thảo chuẩn bị về lại Kansas. Tai nạn xe, Thảo phải đưa con trai đến một bác sĩ Việt Nam tại thành phố Arlington. Trong lúc ngồi đợi tại phòng khám. Thảo lân la bắt chuyện cùng một người đàn ông “trạc tuổi cha mình,” đang đưa vợ đi khám bệnh. Thảo không bao giờ nghĩ rằng câu chuyện băng quơ ấy, cuối cùng, sẽ đóng lại nỗi đau vật trong lòng mình.

- Bác ở đây? Cháu ở Kansas. Cháu qua Mỹ năm 1993.

- Dạ, trước đây ba cháu cũng ở trong quân đội. Ba cháu cũng ở tù Hoàng Liên Sơn. Gia đình nhận giấy báo tử năm 1980, nhưng không biết cha được chôn ở đâu. Ba cháu tên là Nguyễn Văn Nô. Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô.

Im lặng giây lát, người đàn ông đang ngồi trước mặt Thảo, điềm đạm:

- Chính bác đã chôn ba cháu. Trên đồi Cây Khế, xã Việt Cường, thị xã Yên Bái, tỉnh Hoàng Liên Sơn. Thảo không tin hẳn. Làm sao có sự tình cờ như thế. Làm sao, trong cái phòng bác sĩ nhỏ bé của thành phố Arlington này, lại có một người khẳng định đã chôn cất cha mình trong một Mùa Đông gần 30 năm trước. Nhưng người đàn ông ấy khẳng định như vậy. Và ông vẽ vội một bản đồ chỉ đường đi đến đồi Cây Khế!

Kỳ vật người quá cố

Quả thật, có một ngọn đồi mang tên “Cây Khế” tại Hoàng Liên Sơn! Từ Hoa Kỳ, Thảo gửi \$500 cho người anh rể của chồng mình, đang sinh sống tại Cần Thơ. Người anh rể sẽ đi tìm ngôi mộ của “Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô, chôn trên đồi Cây Khế, xã Việt Cường, thị xã Yên Bái, tỉnh Hoàng Liên Sơn. Thảo cho biết.

- Mọi chuyện đều suông sẽ, chắc có cha phù hộ.

Từ Cần Thơ, người anh rể đi Sài Gòn. Từ Sài Gòn, anh ra Hà Nội. Và từ Hà Nội, anh đi xe lửa lên Hoàng Liên Sơn.

- Anh đến được ngay cái nhà vẽ trên giấy. Anh gặp chủ nhà, một người đàn ông tốt bụng, đã giữ gìn toàn bộ mồ mả của những tù nhân đã chết, được chôn tại đây.

Một giờ sáng tại Hoa Kỳ, Thảo nhận điện thoại của người anh: “*Đã tìm được mộ cha!*” Thảo vẫn chưa tin. Không thể đơn giản như thế được; gần 30 năm rồi còn gì!

Dưới nấm mộ nông kia, vài mảnh xương của người quá cố được chôn cùng một đôi dép râu, một đôi dép nhựa vá chằng chịt bằng dây chỉ, một gà mên, muống, nĩa, dao, bàn chải đánh răng, chiếc lược, và ba cây viết. Chắc hẳn người ta đã dùng đầu đinh để khắc dấu trên các vật dụng... Trên chiếc muống có chữ N.

Trên cái nĩa có chữ V. Trên con dao có chữ O.

N, V, O? Nguyễn Văn Nô?

Còn chiếc gà mên? Trên nắp gà mên, người quá cố khắc chữ N; và một chữ O bao quanh chữ N. Dưới đít gà mên, một chiếc bông mai và dòng chữ:

**“3/5/1975 CT
26/6/76 YB - HLS”**

Không còn nghi ngờ gì nữa! Đúng là ba! Những ký hiệu ít ỏi ấy đã tiết lộ đầy đủ danh tánh và hành trình của người tù “cải tạo”.

Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô, vào tù Cần Thơ ngày 3 Tháng Năm, 1975; chuyển sang trại thị xã Yên Bái, Hoàng Liên Sơn ngày 26 Tháng Sáu, 1976. Chỉ một dòng chữ ông không kịp ghi lại: Mùa Đông năm 1977. Mùa Đông năm 1977, Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô qua đời sau một đêm đau đớn, trúng độc vì uống nước luộc sắn.

Người đàn ông vẽ bản đồ

Giọng nói nhỏ nhẹ, cực kỳ nhỏ nhẹ, ông Lê Chu cho biết ông và Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô “cùng ở trong đội trồng rau xanh” hồi còn ở Hoàng Liên Sơn.

- Hồi đó đói lắm. Không có rau mà ăn, nên phải ăn sắn. Người tù phải lấy đọt sắn luộc lên ăn thay rau. Ông Chu kể rằng có một lần, tù chính trị luộc vỏ sắn cho heo ăn, mấy con heo lăn ra chết. Thế là cả đội bị quản giáo nghi làm... CIA.

- Sắn có chất độc. Ăn ít thì không sao. Hôm ấy, anh Nô đã uống cả nước luộc sắn. Khuya, trại nghe lục đục cả đêm. Một ai đó phải đi trạm xá.

Sáng hôm sau, ông Chu biết tin có 2 người đã chết tối hôm qua. Một trong hai người này là Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô. Một ngày sau, ông Chu mang xác bạn đi chôn.

- Tôi không nhớ rõ ngày, chỉ nhớ lúc ấy lạnh lắm; chắc là Mùa Đông. Mùa Đông thì tù ăn sắn lưu niên.

Ông Chu chôn bạn trên đồi Cây Khế, xã Việt Cường, thị xã Yên Bái, tỉnh Hoàng Liên Sơn. Và ông nhớ như in những nắm mồ ấy, để rồi gần 30 năm sau, trên nước Mỹ gần 300 triệu người này, ông lại tình cờ gặp đúng con gái của người bạn xấu số kia.

- Về sau, trại cho được vài bao xi măng. Chúng tôi làm cho bạn tấm bia.

Ông Chu, cựu trung tá, đã từng phục vụ tại Liên Đoàn Truyền Tin Quân Đoàn 4, tốt nghiệp khóa 3, Thủ Đức, hiện sinh sống cùng vợ và bảy người con tại Arlington, Texas. Ông đã về hưu, sau một thời gian làm nhiều nghề, kể cả nghề mộc.

Nơi an nghỉ cuối cùng...

Cứ nhắc đến cha, Thảo lại khóc. Thảo gặp cha lần cuối cùng vào năm 1975.

Cứ nhắc đến mẹ, Thảo lại khóc. Mẹ của Thảo đã “ở vậy” từ ngày cha vào tù. Mẹ Thảo ở góa, làm nghề may vá nuôi sáu người con; 5 gái, 1 trai.

Thảo khóc vì thương cha, và vì “được cha thương nhất trong tất cả anh chị em. Thảo kể trong nước mắt.

- Ngày xưa, mỗi lần đi xa về, cha luôn có đồ chơi cho các con.

Từ ngày vào tù, cha vẫn có đồ chơi cho con, cho mỗi đứa con. Mỗi lần mẹ vào tù thăm, cha lại gửi về 6 con vật nặn bằng đất sét. Phần Thảo là con vịt; một con vịt bằng đất sét.

Ngày xác định được mộ cha, cả nhà không biết đưa cốt đi đâu. Chỉ còn vài khúc xương. Ba chồng Thảo kiên quyết:

- Phải đem cốt vô nhà. Để tôi rước anh sui vô nhà.

Thảo chạy ra sau vườn chôm chôm, khóc rầm rức.

- Ở nhà bảo đừng khóc. Khóc làm người quá cố không thanh thản.

Gia đình mang cốt ông đi thiêu, để xin giấy phép đem sang Hoa Kỳ. Thảo lại khóc:

- Thiêu là chết thêm một lần nữa.

Thảo nói trong nước mắt:

- Em khóc vì gặp lại cha. Khóc mà mừng, đau mà vui.

Thảo kể:

- Bàn chải chôn theo cha mòn hết, chỉ còn mấy sợi. Trên mấy cây viết, cây nào cũng có chữ N.

Thiếu Tá Nguyễn Văn Nô chào đời năm 1937, tại Bạc Liêu.

Ông gia nhập quân đội. Học khóa 13, Võ Bị Quốc Gia Đà Lạt. Sang Hoa Kỳ tu nghiệp từ năm 1956 đến 1959.

Ông lập gia đình năm 1962. Năm 1975, ông vào tù và “ở lại đây” cho đến 31 năm sau.

Bây giờ, cả gia đình đã đoàn tụ tại Hoa Kỳ.

Thiếu Tá Nô sẽ bắt đầu lần an nghỉ cuối cùng; trong một chiếc bình sành hình hoa sen.

Thiếu Tá Nô sẽ an nghỉ vĩnh viễn tại chùa Liên Hoa, thành phố Arlington, Texas, nơi ông sẽ được nghe kinh kệ mỗi sáng, mỗi trưa, và mỗi chiều.